No. 2247 Zaterdag 29 Januari 1927. 44ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Volks-- gezondheid.

Dat er op velerlei gebied op Curaçao een jammerlijk tekort bestaat, zal voor wie de artikelen in het „Koloniaal Weekblad" over *„De Nooden van Curaçao"* met aandacht gelezen heeft, wel geen bewijs meer behoeven. Schrijver behandelt achtereenvolgens: *De Bevolkingsaanwas en de bevolkingstatistiek; de Volksgezondheid en geneeskundige verzorging; de Openbare zedelijkheid; de Criminaliteit; de Volkshuisvesting; de Volksontwikkeling; het Vak- en ambachtsonderwijs; de Volkswelvaart; de Sociale toestanden; de Sanitaire Voorziening; de Politie; de Weermacht; de Volksvertegenwoordiging; de Middelen van bestaan; de Verbindingen* en *de Haven van Willemstad.*

Nu behoeven we 't nog niet met hetgeen schrijver omtrent al die punten te berde brengt, eens te zijn, toch valt niet te ontkennen, dat hij over allen een hartig woordje weet mee te spreken, en niet zelden kostbare wenken te geven. Al die punten raken onmiddelijk het algemeen belang of staan er ten nauwste mede in verband. En daarom meenen wij dat 't zijn nut kan hebben enkelen ervan onder de aandacht van het publiek te brengen en aan een nadere beschouwing te onderwerpen.

* * *

Op de eerste plaats
de Volksgezondheid.

Wel niemand die het nauw verband ervan met het algemeen belang, dat het eerste en voornaamste en ten slotte alles omvattende object van de staatszorg uitmaakt, zal ontkennen.

Volksgezondheid is een eerste voorwaarde voor volkswelvaart. De gevaren die de eerste bedreigen zijn tegelijkertijd gevaren voor de andere. En zoo nauw is het verband van beiden met elkaar, dat waar de eerste verwaarloosd wordt, noodzakelijk de tweede, ook zelfs bij overigens de beste economische verhoudingen, kwijnen gaat.

Daarom heeft ons Bestuur er ook niet tegen opgezien, om een tiental jaren geleden, het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst op te richten. Veel goed en nuttig werk is er, vooral door den eersten Directeur, Dr. Waterman, verricht. Hij was de man, die alleszins voor zijn taak was opgewassen, — die zich bovendien met hart en ziel aan zijn taak gegeven heeft.

En zoo als de schrijver in het K. W. zegt „indien daartoe bij het Gouvernement de wil bestond en de middelen aanwezig waren", had genoemd Departement „nog heel wat te doen kunnen vinden in velerlei richting."

Om maar eens iets te noemen: het *sterftecijfer*. Ofschoon voor het geheele gebiedsdeel Curaçao in het algemeen het sterftecijfer,—ruim 18 per duizend— niet zeer ongunstig is, is dat der kinderen van 0—1 jaar schrikbarend hoog, 18 per 100 levend aangegevenen, wat volgens schrijver, driemaal zooveel is als in Nederland, en tweemaal zooveel als Suriname;-terwijl bovendien het gemiddeld aantal levenloos geborenen voor Curaçao over 6 jaar op 57 ‰ komt, „wat iets gunstiger is dan Suriname, maar belangrijk ongunstiger dan in Nederland (1924 37‰)."

Dit geldt echter voor normale omstandigheden, voor middelmatig goede jaren. Want in jaren van langdurige droogte, zooals het vorig jaar, is het cijfer aanmerkelijk hooger. Om b. v. Aruba maar eens te nemen, - van Curaçao zijn de cijfers nog niet in ons bezit, - daar zijn in het jaar 1926 in de vier parochies der Playa, Noord, Sta Cruz en Sabaneta, wier kath. bevolking ongeveer 95% der geheele bevolking uitmaakt, geboren 314 kinderen, terwijl het aantal dooden er bedroeg 342, - een sterftecijfer ruim het dubbele van de normale jaren. Wat dit sterftecijfer in nog te schriller daglicht stelt, is het feit dat van deze 342 overledenen alleen eene kleine meerderheid volwassenen zijn. De verhouding van het sterftecijfer van volwassenen tegenover dat der kinderen is ongeveer als van 6 tot 5.

En hiermede hebben we een zijde der volksgezondheid aangeraakt, die de volle aandacht van den O. G. D. vraagt.

Wat kan er gedaan worden om de kindersterfte die hier veel te groot is te verminderen? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, zou men naar de oorzaken ervan moeten zoeken; - want eerst als men de oorzaak kent, zal men in staat zijn deze sociale kwaal te genezen.

Zeer zeker is een der oorzaken, misschien wel de voornaamste, een verregaande onwetendheid en nonchalance bij een groot deel onzer huismoeders, met betrekking tot de behandeling, voeding, opvoeding en verpleging harer kinderen, - welke onwetendheid en nonchalance, zooals zoo dikwijls het geval is, ook in deze gepaard gaat met een eigenwijsheid, die somtijds aan 't ongeloofelijke grenst. De doktoren zouden daarvan staaltjes kunnen vertellen, die u van verbazing de handen in elkaar zouden doen slaan.

Wat een prachtig terrein is hierin niet gelegen voor onzen Directeur van den O. G. D. om hetzij door populaire voordrachten, hetzij door populaire, in den volkstoon geschreven artikelen in de plaatselijke bladen, onze bevolking de allereerste beginselen van hygiene bij te brengen!

Maar er is nog een andere oorzaak die niet minder de aandacht van den O. G, D. verdient, en dat is het gebrek aan goede verloskundige hulp, zoowel hier als op de andere eilanden.

Omtrent de verloskundige hulp sprak Dr. Ausems, de bekende Utrechtsche vrouwenarts, op de in Aug. '26 gehouden jaarvergadering van den R. K. Vroedvrouwenbond. de volgende woorden:

„Een kwarteeuw geleden, bij het begin van mijn verloskundige loopbaan, vestigde zich reeds spoedig bij mij de meening, dat in het algemeen de praktische uitoefening der verloskunst in vrouwelijke handen thuis behoorde en slechts in uitzonderingsgevallen bij den man. Thans, na 25 jaar, ben ik nog van die opinie en de jaren en de ondervinding hebben haar steeds meer bevestigd en versterkt.... En wanneer ik thans mijn idee omtrent de uitoefening der verloskunst voor U mag formuleeren, dan zou ik willen zeggen dat, als regel, de vroedvrouw er is om de normale baring te *leiden*, de mannelijke verloskundige om de barende te *helpen*, zoodra de natuur te kort schiet."....

Als regel dus, de vroedvrouw.

In gevallen van uitzondering, de dokter.

Maar hoe te doen, als het geslacht der vroedvrouwen, d.w.z. van ter zake kundige vroedvrouwen, begint uit sterven, zooals hier thans, helaas, het geval is. Jaren geleden is er door Dr. Evertsz een cursus voor vroedvrouwen gegeven, en verschillenden hebben dien cursus met succes gevolgd.

Doch zoolang de O. G. D. hier bestaat, is er door geen enkele meer examen afgelegd. De goede sterven zachtjesaan uit; en het gevolg er van is dat men in minder goede handen valt, of z'n toevlucht tot den geneesheer neemt, die dan in de meeste gevallen zijn patienten naar het Hospitaal zendt, zoodat thans de Zusters haar handen overvol hebben met het verplegen van kraamvrouwen, lang niet altijd van de fijnste soort.

Deze toestand wordt zachtjes aan onhoudbaar, en in het belang der volksgezondheid zouden wij den Directeur van den O. G. D. willen verzoeken zijn volle aandacht aan dit vraagstuk te schenken.

Holland heeft zijn vroedvrouwscholen, te Rotterdam, Amsterdam, Groningen en Heerlen, en in elk beschaafd land geschiedt de opleiding van vroedvrouwen met de uiterste zorg.

Waarom zou hier niet met een cursus kunnen begonnen worden, zooals indertijd door Dr. Evertsz met zooveel succes gegeven is? Een feit is zeker dat de volksgezondheid er zeer mee zou gebaat zijn, en dat de schrikbarende kindersterfte bij een kundige behandeling zeer zou verminderen, niemand die 't zal betwijfelen.

Daarom vragen wij dringend de aandacht van den Directeur van de O. G. D. voor dit vraagstuk, in 't belang der moeder en in 't belang van het kind.

Postzegelverzamelaars.

Iedere verzamelaar van postzegels. welke serieus af en toe zicht- en rondzendingen op Philatelistisch Gebied wenscht te ontvangen, tegen concurreerende prijzen op basis Yver '27. - van Lid v/d „Nederlandsche Bond v. Postzverz" en „Soc. Phil. Français", wordt verzocht hdar zijn adres volledig, refer, enz. op te geven onder motto „Philatelie" Bureau dezes. 2—1

Houdini, de bestrijder van het Spiritisme.

Het spiritisme, dat o. a. de macht heeft van op elk gewenscht oogenblik de menschen in contact te kunnen brengen met de wereld der overledenen en bovendien prat gaat op tal van z.g. „wonderen", telt nog altijd vele aanhangers. En quasi-wetenschappelijke beschouwingen hebben getracht de houdbaarheid van het stelsel te bewijzen.

Wanneer de Katholieke Kerk waarschuwde tegen dit bijgeloof, dan heette dat, natuurlijk, bekrompenheid, en dezelfde menschen, die nauwelijks een medelijdende glimlach kunnen bedwingen, wanneer de katholiek over wonderen spreekt, aanvaarden met veel minder zekerheid of zelfs, zonder een enkel bewijs, de „wonderen" van het spiritisme.

Voor kort nog publiceerde een Nederlandsch geillustreerd weekblad foto's van „tafeldans" en andere gebruikelijke nummers van het program eener spiritische séance. Vandaar is het wellicht van belang 'n niet-katholiek — Houdini genaamd — eens te hooren over het gevaarlijke spiritistische stelsel, dat door hem louter bedrog of ook vaak behendigheid wordt genoemd.

Houdini is een wereldberoemd magiër geweest, dus iemand, die goed thuis was in de z.g. Oostersche kunsten. Zijn kunst echter was geen „zwarte kunst," doch juist de bestrijding ervan. Wij lezen hiervan in het „Maandagochtendblad" een interessante beschouwing en ontleenen daaraan het volgende:

„Herhaaldelijk heeft hij in het publik getoond, op welke „eenvoudige" manier zijn trucs uitgevoerd konden worden. Met ongelooflijke energie trok hij te velde tegen bedriegers, die geld sloegen uit spiritistische séances, waarbij zij onnoozele menschen in contact zouden brengen met de geesten van overleden familieleden en vrienden. Een van zijn laatste daden was de ontmaskering van het beroemde Bostoniaansche medium Margery. De directie van Scientific American had een prijs uitgeloofd van 5000 dollar voor hem of haar die bewijzen kon een goed medium te zijn. Margery stond op het punt die som te winnen, toen Houdini roet in het eten kwam gooien.

Nadat hij iederen truc van het z.g. medium had verklaard en geïmiteerd, beschuldigde hij Margery van boerenbedrog, misleiding en zwendel. Er ontstond een vitriool-bijtende woordenstrijd tusschen den directeur van Scientific American J. Malcolm Bird en Houdini. De eerste verklaarde dat Margery een absoluut betrouwbaar medium was. Houdini antwoordde in de groote Amerikaansche dagbladen, dat Bird de gemakkelijke gedupeerde was van de slimme, uitgeslapen Margery. Bovendien beschuldigde hij enkele leden van het comité die het onderzoek leidden van lichtgeloovigheid en blind vertrouwen. Bird verdween uit de directie van het wetenschappelijk weekblad en Margery kreeg geen cent van den 5000 dollar prijs.

Welk een uitnemend medium deze juffrouw uit de geleerde stad, Boston, was, werd bewezen toen zij in „trance" voorspelde, dat Houdini op 1 December 1925 zou sterven. Het toeval wilde dat de magiër al dien tijd zelfs niet ongesteld is geweest. Zijn plotselinge dood wordt toegeschreven aan „streptococcus peritonitis", die zich na de operatie ontwikkelde. Als de magiër nog lachen kan,. dan zal hij dit nu wel doen over de lange gezichten van juffrouw Margery e.a. die zich tallooze malen vergisten in den datum van zijn dood."

Hij was de zoon van Rabbi Weisz, doch nam uit vereering voor den bekwamen Franschman Jean Eugéne Houdin, iemand van buitengewone kwaliteiten op magisch en mechanisch gebied, den naam van Henri Houdini aan.

Verschillende malen heeft hij bewezen, zelfs voor de officieele politiewereld, dat geen boeien of welk soort gevangenis dan ook hem konden vasthouden.

Hij bewees o.a., dat de toeren van den Egyptischen fakir Rahmin Bey, niets bovennatuurlijks hadden, doch berustten op trucs.

Hij was meer dan een variété artist en „de wereld verliest in hem een wetenschappelijk man, die het boerenbedrog op het gebied van spiritisme, mediums, enz. aan de kaak stelde. Nooit heeft hij tegengesproken, dat er fenomenale psychische verschijnselen zijn, onoplosbaar voor de wetenschap. Doch nooit liet hij zich een rad voor de oogen draaien door z.g. spiritisten, die beweerden gemeenschap te onderhouden met de geestenwereld. Herhaaldelijk ontmaskerde hij deze bedriegers en op het tooneel reproduceerde hij hun bijna ongelooflijke kunstgrepen. Zijn bibliotheek bevat meer dan 15.000 boeken over z.g. zwarte kunst, magie, gedachtenlezen, somnambulisme, spiritisme en de rest. Het is een unique verzameling die hij vermaakt heeft aan de Nationale bibliotheek te Washington. Hij heeft zelf verschillende boeken over die onderwerpen geschreven, doch men gelooft, dat hij de geheimen van zijn kunsttoeren mee in het het graf heeft genomen.

Conan Doyle, de Sherlock Holmes schepper en verwoed spiritist schreef eens aan Houdini: „Ik begrijp niet hoe u spiritistische krachten en mediums kunt loochenen. Gij zelf zijt het levende bewijs voor het bestaan van die onverklaarbare bovennatuurlijke krachten en machten." Waarop Houdini grinnekend verklaarde, dat hij slechts de macht bezat over doodnatuurlijke, doodeenvoudige trucs, die ieder wilskrachtig intelligent, schander en handig individu kon nabootsen. De grap was, dat hij die kunstgrepen na langjarige studie zelf uitgevonden had.

Eens verklaarde hij aan een troepje journalisten op welke wijze hij in Kansas gewerkt had om het publiek bij een spiritistische séance (met als medium zijn secretaris John Sargent) te èpateeren.

— „Ik wandelde over het kerkhof en las een groot aantal grafopschriften. Ik heb een sterk geheugen. Op die manier verzamelde ik de data van geboorten- en sterfgevallen, maar bovendien bijzonderheden die daarbij in verschillende gevallen vermeld stonden. De zaal was stampvol. Toen ik begon met allerlei informaties te geven over gestorven familieleden waarmee ik „door geesten" (n.b.) in verbinding stond, was er geen eind aan de „ho's" en de „ha's". De climax werd bereikt toen ik plotseling uitriep: „Mijn hemel! wat zie ik daar? Een neger met een diepe wond dwars over zijn hals. Hij is kreupel. Ik ken hem. Efram— Efram Alexander". Uit de bovengalerij klonken gillen! en alle negers die daar zaten, maakten dat ze wegkwamen, omdat zij een hunner lotgenooten herkenden, die een paar maanden geleden vermoord was.

Drie-en-dertig jaar heeft Houdini met al zijn geestkracht en sceptische intelligentie gepoogd het mysterie van spiritisme te doorgronden. Herhaaldelijk heeft hij zijn vrienden meegedeeld, dat hij zijn leven, alles en alles er voor over had, om in spiritisme te kunnen gelooven. Dat hij op slag zijn fortuin wilde schenken aan het medium, dat hem in contact kon brengen met de geesten van zijn vader en moeder, die hij beiden boven alles liefhad en vereerde. Hij wilde als men hem kon overtuigingen in het openbaar al zijn vroegere beschuldigingen, dat het absoluut boerenbedrog was, terugnemen, wanneer een medium bestond, dat bij machte was de geesten op te roepen.

En nooit is er een medium geweest wiens kunstgrepen den toets van Houdini's critiek konden doorstaan.

Met tientallen vrienden, familieleden en bekenden had hij een afspraak gemaakt, dat hij, die 't eerst stierf, een bezoek zou brengen of zich in verbinding zou stellen met den levende. Veertien van zijn intiemste vrienden zijn ondertusschen overleden. Nachtenlang heeft Houdini met al zijn kunstgrepen en zijn bijzonder intellect geprobeerd die geesten op te roepen. Hij erkende dat zij nimmer een geestesteeken hadden gegeven. Een dier afspraken hield hij met zijn secretaris John W. Sargent, denzelfde die Palladino, een spiritist in New York, ontmaskerde'"

Trots zijn sceptische opvatting, geloofde Houdini aan bovennatuurlijke krachten en invloeden, doch niet in menschen die beweerden dat zij dergelijke machten willekeurig konden oproepen. Een lach had hij slechts over voor de spiritisten en hun aanhangers.

Onze Scheepvaart in 1926.

De onderstaande Schepenlijst over de maand *December* van het afgeloopen jaar, geeft tevens een totaal overzicht over onze *scheepvaartbeweging in onze haven* over het jaar 1926.

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand December. 1926 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN. Inhoud in M³.			STOOMSCHEPEN. Inhoud in M³.		
Maand Dec.	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
1926	118	28.070	25.186	263	2.345.529	1.327.934
Vorige maanden	1441	313.292	278.643	2651	23.618.091	13.594.400
Totaal	1559	341.362	303.829	2914	25.963.620	14.922.334

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Zooals men ziet is de maand December met een prachtig slot geeindigd (263); het is wat de stoombooten betreft, wel niet het recordcijfer (267), maar 't is er maar een paar cijfers ondergebleven. De maand Januari was het vorig jaar begonnen met 223 stoomschepen.

Zooals men weet, zou in December het aantal stoomschepen nog veel grooter geweest zijn, wanneer er op de Isla geen kleine stagnatie in den afvoer was geweest.

Wegens gebrek aan groote transportsschepen van de *Anglo Saxon* konden de producten niet geregeld worden uitgevoerd. Alle tanks waren gevuld, zoodat noodgedwongen ook de aanvoer van ruwe olie van Maracaibo in minder snel tempo moest plaats vinden.

Wij hebben in de laatste 5 jaren de scheepvaart in onze haven op een buitengewone wijze zien toenemen.

Doch de stijging over het afgeloopen jaar overtreft alles, wat we nog tot nu beleefd hebben.

Het onderstaand lijstje over de jaren *vóór, tijdens* en *nà* den oorlog brengt ons havenverkeer duidelijk in beeld.

Haven van Curaçao.

Jaar	Aantal Stoomschepen	Bruto Inhoud in M³	Aantal Zeilschepen	Bruto inhoud M³
1912	410	2.503.499	1018	119.661
1913	415	2.829.601	1071	122.384
1914	383	2.697.972	1068	125.078
1915	332	2.111.083	1024	128.590
1916	314	1.992.645	1325	155.503
1917*	317	1.030.114	1505	169.830
1918*	248	0.680.753	1497	198.336
1919	384	2.142.310	1294	212.243
1920	578	3.560.578	1066	218.108
1921	890	3.958.929	1172	228.968
1922	1182	5.308.487	1241	169.952
1923	1480	7.407.413	1276	296.606
1924	1791	12.263.060	1384	383,246
1925	2129	18.746.137	1340	290.028
1926	2914	25.963.620	1559	341.362

* Behalve voor de jaren 1917 en 1918(*), waarbij de *netto* inhoudsmaat der schepen staat opgegeven, beteekenen de cijfers der andere jaren die der *bruto* inhoudsmaat.

Zooals men ziet, bedroeg het aantal *stoom*schepen, dat in de twee laatste jaren *vóór* den oorlog onze haven bezocht, ruim 400 schepen over het geheele jaar.

Toen kwam tijdens den oorlog de snelle inzinking, die in 1918 haar laagsten stand bereikte met 248 stoomschepen.

Reeds het volgend jaar 1919 herstelde de stoomvaart zich tot bijna op de hoogte van vóór den oorlog, dan volgde de snelle aanwas:

In	1920	met	194	stoomschepen.
„	1921	„	322	„
„	1922	„	292	„
„	1923	„	298	„
„	1924	„	311	„
„	1925	„	338	„
„	1926	„	**785**	„

Sedert 1920 is onze scheepvaart dus geregeld met ± **300** stoomschepen vooruitgegaan, doch het afgeloopen jaar overtrof 1925 met bijna **800** **stoom**schepen.

Onze verwachtingen zijn dus niet beschaamd, want in het nummer van 16 October ll. hadden wij, ons baseerend op het overzicht over de 9 eerste maanden van het jaar, op een minimum toename van 700 stoomschepen over 1926 gerekend.

Ook de *bruto* inhoudsmaat der *stoom*schepen nam sinds 1920 met groote sprongen toe.

In	1920	met		1.420.000	M³
„	1921	„		400.000	„
„	1922	„		1.350.000	„
„	1923	„		2.160.000	„
„	1924	„	bijna	5.000.000	„
„	1925	„	ruim	6.500.000	„
„	1926	„	ruim	7.200.000	„

Ook de ZEILVAART is over 1926 met een grooten sprong naar boven gewipt.

Een vooruitgang van ruim 200 zeilschepen is, buiten den oorlog, nog nooit voorgekomen. We moeten tot 1917, het jaar van den grooten opbloei van de *zeil*vaart) (wegens stremming van de *stoom*vaart), teruggaan om een cijfer te vinden, dat het aantal *zeilers* van 't vorig jaar benadert, doch toen was de inhoudsmaat nauwelijks de helft van die van 't vorig jaar.

Het totaalcijfer der scheepvaart voor onze haven bedroeg dus over 1926.

Aantal	*stoom*schepen	2914	met	25.963.620	M³
„	*zeil*schepen	1559	„	341.362	„
„	schepen	**4473**	„	**26.304.982**	**M³**

Zooals wij het vorig jaar met cijfers hebben aangetoond, overtrof onze haven *toen* reeds die van Amsterdam, wat de **zeeschepen** betreft (dus zonder de *binnen*vaart).

Het is zeer onwaarschijnlijk, dat Amsterdam met zoo'n grooten sprong als Curaçao over 1926 zal zijn vooruitgegaan, zoodat we zonder overdrijving gerust mogen aannemen, dat Curaçao tegenover Amsterdam voorloopig nog wel het *kampioenschap* op haar naam zal houden.

Ziehier de cijfers:

Curaçao			Amsterdam		
jaar	*totaal aantal schepen*	*Bruto inhoud in M³*	*jaar*	*totaal aantal schepen*	*Bruto inhoud in M³*
1924	3175	12.646.306	1924	3016	18.101.186
1925	3469	19.036.165	1925	2999	18.625.534
1926	4473	26.304.982	1926	?	?

POSTERIJEN.

De Adm. van Financiën maakt bekend, dat thans directe uitwisseling van postpaketten tusschen Curaçao en de Republiek Columbië kan plaats hebben tegen de volgende tarieven:

Voor paketten met bestemming naar de havensteden Barranquilla en Cartagena:

tot een gewicht van 1 KG.		f. 1.117½
boven 1 K.G. tot 5 K.G.		„ 1.75
„ 5 K.G.	„ 10 K.G.	„ 2.65

Voor paketten met bestemming naar plaatsen in het binnenland van Columbië:

tot een gewicht van 1 K.G.		f. 1.17½
boven 1 K.G. tot 3 K.G.		„ 2.12½
„ 3 K.G.	„ 5 K.G.	„ 3.12½
„ 5 K.G.	„ 10 K.G.	„ 5.02½

De landstelefoon.

Zondag l. l. is de nieuwe landstelefoon plechtig in gebruik genomen, in tegenwoorwoordigheid van Z. E. den Gouverneur.

Berichten uit de Kolonie.

Zilveren feest.

A. s. Woensdag, met O. L. Vrouw Lichtmis, hoopt de Eerw. Frater Alardus zijn zilveren feest te vieren. Fr. Alardus, in de wereld Joh. v. d. Molengraft, werd 12 Jan. 1885 te Stratum geboren, trad 2 Febr 1902 in de Congregatie der Fraters van Tilburg en vertrok einde 1914 naar Curaçao.

Behalve de jaren '22 en '23, die de jubilaar op Bonaire doorbracht, is Fr. Alardus altijd werkzaam geweest aan de St. Vincentiusschool te Otrabanda. Al die tijd heeft Fr. Alardus getoond een man te zijn met groote opvoedkundige bekwaamheid en onverflauwde energie; een man, die alleen leeft en streeft voor de echte, diepe beschaving van zijn dierbare jongens.

Allen, die ooit met Fr. Alardus in aanraking zijn geweest, respecteeren hem als een altijd vriendelijk en behulpzaam, altijd bedrijvig en pittig man.

Wij wenschen den Eerw. jubilaar van harte geluk op zijn zilveren feest en hopen dat O. L. Heer hem nog vele jaren geve om zijn mooi en vruchtbaar werk hier voort te zetten.

Receptie bij de Firma. S. E. L. MADURO & Sons.

Ter viering van het 90 jarig bestaan van de Firma S. E. L. MADURO & SONS had Maandagmorgen ten kantore van de Maduro's Bank een schitterende receptie plaats.

Tegenwoordig waren Z. E. de Gouverneur met militairen adjudant, Z. D. H. Mgr. Vuylsteke met secretaris, de H. E. G. Heer Procureur Generaal, verschillende hoofdambtenaren, vertegenwoordigers van het Corps Diplomatique, vertegenwoordigers van den Clerus, handel, nijverheid, scheepvaart, en pers, en een groot aantal vrienden van de Firma.

In welgekozen woorden herdacht de heer S. M. L. MADURO de stichting van de Firma en schetste hoe zij zich in den loop dier 90 jaren had weten te ontwikkelen en er boven op te werken, tot een Firma, wier werkzaamheid zooveel takken van handel scheepvaart en industrie onder haar beheer heeft. Na dank te hebben gebracht aan het Bestuur voor den steun gedurende die 90 jaren ondervonden, aan de employés die steeds in de beste verstandhouding met de Firmanten hadden mede gewerkt, en aan alle aanwezigen voor hun blijk van sympathie, stelde de heer S. M. L. MADURO een heildronk in op Hare Majesteit de Koningin, haar Vertegenwoordiger Z. E. Gouverneur en den bloei en vooruitgang van Curaçao.

Vervolgens werd het woord gevoerd door Z. E. Gouverneur, den heer A. D. CAPRILES, den Eerw. Heer B. D. DUQUE, Rabijn der Israelitische Gemeente, den Zeer eerw. Pater A. EUWENS Secretaris van het „Elias S. L. Maduro's Weldadigheidsfonds, den Heer L. O. LAMPE namens de resp. employé's en den heer C. S. GORSIRA J.P.E.z.

Een gedachte bezielde al die sprekers, hulde te brengen aan de groote activiteit en energie in die 90 jaren ontplooid, en niet minder aan den geest van weldadigheid en filantropie, die steeds een kenmerk van de Firma Maduro is geweest en het nog is tot op den dag van heden.

Namens de employé's bood [illegible] LAMPE een geschenk ter herinnering aan, terwijl de heer C. L. GORSIRA een gouden herinneringsmedalje aan de tewaterlating van de „*Virgilia*" overhandigde, en dezelfde medalje in zilver voor den heer Julio L. Henriquez, directeur van de „Curaçao Stewing Co."

Na een woord van dank door den heer S. M. L. MADURO aan alle aanwezigen, werden allen verzocht hun naam te plaatsen in een album, en daarmede was de plechtige receptie gesloten.

Ter gedachtenis aan dit feest ontvingen alle employe's der Firma, aan de verschillende departementen werkzaam, van de hoogste tot de laagste, een herinneringskaart met een goudstuk ter waarde van 20 dollar er op.

De armen ook werden niet vergeten, doordat door de Firma een som gelds aan de verschillende genootschappen was gezonden ter uitdeeling.

Voor de schoolkinderen hadden er Maandag- en Dinsdagavond bioscoopvoorstellingen plaats in Salon Habana en Cine Rialto, en voor 't publiek een gala-voorstelling in Salon Habana, terwijl de heer E. Maduro een publieke bioscoopvoorstelling met muziek georganizeerd had op het Concordia-plein.

Nogmaals onze hulde en gelukwenschen aan de Firma S. E. L. Maduro & Sons.

Dat het haar gegeven moge zijn in steeds wijder kring haar werkzaamheid te ontplooien, ten bloei en welvaart van Curaçao.

Directeur van Openbare Werken.

De heer Ir. MOLENGRAAFF heeft eervol ontslag gekregen als wnd. Directeur van Openbare Werken, en zal voorloopig belast blijven met den mijnbouwkundigen dienst.

Tot tijdelijk Directeur van O. W. is benoemd de heer R. J. BEAUJON, laatstelijk gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden.

Gedurende de jaren van zijn Gezaghebberschap op Bonaire en de Bovenw. Eilanden heeft de heer BEAUJON zich doen kennen als een actief en practisch man, die zeker met bekwamen spoed de verschillende aan hem toevertrouwde werken zal weten uit te voeren.

Als wij echter een wensch mogen uitspreken, dan is het deze.

De werkzaamheden van Dir. van O. W. zijn veelomvattend, te veel voor één persoon. Daar zijn werkzaamheden onder, zooals het onderhoud en de aanleg van wegen en straten, het onderhoud van landsgebouwen en nieuwbouw, werkzaamheden die vooral practische kennis vereischen. Voor al deze werkzaamheden vinden wij den Heer Beaujon „de ware man". Maar er zijn ook werkzaamheden, die een grondige technische kennis vereischen, zooals o. a. het onderhoud der haven, het stoomwezen, de kustverlichting etc. Voor deze werkzaamheden is er o. i. een ingenieur noodig. Daarom zouden wij willen voorstellen de werkzaamheden van het Departement te splitsen. Dit moge gepaard gaan met meerdere onkosten, maar wij kunnen er dan ook zeker van zijn, dat de verschillende werken beter behartigd en vlugger uitgevoerd zullen worden, en zoo op slot van rekening zoowel voor het Gouvernement als voor de Kolonie beter en goedkooper zullen uitkomen.

In dank ontvangen.

Van de *Compania Anónima Tabacalera*, Santiago, Sto. Domingo, Agent de heer L. CAMARENA, een mooien kalender;

reclamespiegeltjes van de *Cooperatieve Vereeniging en Nijverheid*.

Limonade-fabriek.

De heer ARTURO DE JONGH, Molenplein, Otrabanda, heeft een nieuwe limonade- en sodawater-fabriek opgericht.

Onze beste wenschen voor het welslagen dezer onderneming.

De „Idoor".

Naar wij van de Firma Edwards, Henriquez & Co, Agenten der *Scadta*, vernemen, wordt vandaag per S.S. *Amassia* alhier uit Duitschland verwacht, de hydroplaan „Idoor" die een tijd geleden naar Duitschland verscheept is, om er van 2 nieuwe sterkere motoren, elk van 600 P.K., voorzien te worden. Na alhier gemonteerd te zijn, zal hij waarschijnlijk naar Barranquilla vliegen. Omtrent een geregelde verbinding is er echter nog niets bekend, ofschoon natuurlijk gehoopt wordt, dat deze spoedig tot stand moge komen.

Wij hopen, dat wanneer de „Idoor" wederom gemonteerd is, de Heeren Agenten de vriendelijkheid zullen hebben om voor liefhebbers de gelegenheid open te stellen, om een oogenblik naar hooger sferen te gaan.

Zeilvaart

gedurende de maand Dec. 1926

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Amay	1	Amay	1
Aruba	23	Aruba	26
Bonaire	38	Bonaire	50
Cuba	1	Bov. Eilanden	1
Guanta	3	Bluefields	1
La Guayra	3	Guanta	1
La Vela de Coro	11	La Guayra	3
Maracaibo	6	La Vela de Coro	15
Mayaguez	1	Maracaibo	6
New-Port-News	1	Pto Colombia	1
Pto. Colombia	1	Pto Cabello	27
Pto. Cabello	16	Rio-Hacha	3
Pto. Plata	1	Santo Domingo	2
Pto. Rico	1	Jacmel	1
Sto Domingo	2		
St. Martin	1		
Tucacas	5		
Van Zee	2		
Jamaica	1		
Totaal	118	Totaal	138

Officiëele Berichten.

(van de vorige week.)

Aan den bode van den Gezaghebber van Bonaire, Lodewijk Vegt, thans op Curaçao, is tot herstel van gezondheid, veertien dagen vrijstelling van dienst verleend.

Johan Arthur Meyers is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse en de militair L. G. Italia is ontheven van zijn verdere werkzaamstelling bij de politie.

Aan den vuurtorenwachter op Klein Curaçao, Gustaaf Monsanto, is, tot verder herstel van gezondheid, eene verlenging van binnenlandsch verlof voor den tijd van drie maanden verleend.

De kommies der belastingen op Aruba J. A. Maduro is bevorderd tot hoofdkommies.

Mej. N. C. van der Linde, onderwijzeres tweede klasse werkzaam aan de Hendrikschool te Willemstad, is overgeplaatst naar en werkzaam gesteld aan de Wilhelminaschool alhier.

De Loods M. C. Cadieres is gedurende de ziekte van den heer R. J. Beaujon tijdelijk belast met de functiën van Havenmeester en Loods alhier.

Mej. E. Oberg, Mej. S. Oberg, Mej. R. P. Casser, Mej. A. Jansen, Mej. C. van Thijs en Mej. F. van Thijs zijn benoemd tot telefonisten bij den Landstelefoondienst op Curaçao.

Aan den heer R. J. Beaujon, wd. Havenmeester en Loods, is, wegens ziekte, eens vrijstelling van dienst verleend voor den tijd van 27 dagen.

(van deze week.)

Aan den tijdelijken schrijver ten postkantore alhier Ch. E. M. Peiliker is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan den hulpkommies der belastingen alhier M. Tweeboom is, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

Aan den dienstdoenden opzichter bij het departement van Openbare Werken P. L. Evertsz is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De heer Ir. G. J. H. Molengraaff, chef van den Mijnbouwkundigen dienst, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Directeur van Openbare Werken alhier, is eervol ontheven van de verdere waarneming van de functien van Directeur van Openbare Werken en de heer R. J. Beaujon Jr., Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden, is tijdelijk ontheven uit die betrekking en tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van Directeur van Openbare Werken.

De militair L. A. Roosje is ontheven van zijne verdere werkzaamstelling bij de politie alhier en Alejandro Baldomero Concession is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2de klasse, alhier.

Aan Mevr. J. S. C. Haayen-Spit, hoofd der Wilhelminaschool alhier, is, wegens gewichtige redenen, drie maanden verlof verleend.

De adjunct-commies C. F. Boskaljon, belast met de betrekkingen van ontvanger, notaris en chef van het postkantoor op St. Martin N. G., is eervol ontheven uit de functien van ontvanger enz. en tijdelijk belast met de waarneming van de betrekking van Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden en de adjunct-commies op St. Martin N. G., R. F. Baay, is belast met de functien van ontvanger en chef van het postkantoor aldaar en aangewezen als de ambtenaar door wien het notarisambt op St. Martin N. G. wordt uitgeoefend.

Aan den kommies der belastingen W. H. van Berkel is, op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Martiens de Jongh is benoemd tot tijdelijk boschwachter 1e klasse op Curaçao.

De militair R. F. Martier is ontheven van zijne verdere werkzaamstelling bij de politie alhier en Zacharias Adolphus Kerpens is benoemd tot tijdelijk agent van politie 2e klasse alhier.

MADURO'S BANK

CURAÇAO

BALANS OP 31 DECEMBER 1926.

ACTIEF.		PASSIEF.	
Aandeelen en effecten beneden de marktwaarde	f. 1.832.637.85	Kapitaal	f. 1.000.000.00
Obligatiën op termijn en Credieten op rekeningen courant	4.323.913.12	Reserve-fonds	1.000.000.00
Gedisconteerde wissels	199.948.24	Depositos	5.352.917.18
Buitenlandsche Banken (zicht-depositos)	589.277.78	Reserven: voor niet betaalde interesten en verschillen op buitenlandsche wisselkoersen	22.418.42
Kassa	522.558.61	voor risico-fonds en belastingen a/h gouvernement	83.000.00
	f. 7.458.335.60		f. 7.458.335.60

De Administrateur Directeur,

J. A. CORREA.

De volgende staat geeft een duidelijk beeld van de ontwikkeling onzer zaken:

EIND	RESERVE FONDS	DEPOSITOS	TOTAAL ACTIEF.
1917	10.000.—	1.145.331.—	2.427.684.—
1919	200.000.—	3.500.248.—	4.750.249.—
1921	500.000.—	3.615.711.—	5.145.788.—
1923	500.000.—	3.931.557.—	5.561.709.—
1925	750.000.—	4.778.895.—	6.716.895.—
1926	1.000.000.—	5.352.917.—	7.458.335.—

3—3

De kruiser „Cairo".

26 Februari wordt hier verwacht de engelsche licht-kruiser „Cairo", die hier zal blijven tot 3 Maart. Dit is een van de twee engelsche Kruisers, die de verschillende havens der Antillen bezoeken.

De Eerw. Moeder Vicaria Regina.

Verleden week Zaterdag ontving Mgr. Vuylsteke van St. Martin het draadloos bericht, dat de Eerw. Moeder Vicaria Regina, Overste der Eerw. Zusters Dominikanessen in de West, van de laatste H.H. Sacramenten is voorzien, wegens een aanval van het hart.

De Goede God spare haar kostbaar leven nog vele jaren.

Een redelijk verzoek.

Naar wij vernemen, heeft het Gouvernement aan de Firma Cristiana en Nielsen, die de betonwerken aan de Westwerf uitvoeren, en ook de betonwerken van de Handelskade en Waaigat hebben aangenomen, verlof gegeven om op het Molenplein loodsen te bouwen, om er de betonpalen, voor de Handelskade bestemd te gieten.

Naar aanleiding daarvan is er door de inwoners rondom het Molenplein en door de Eerw. Zusters een rekest ingediend bij Z. E. den Gouverneur, om naar een andere plaats voor deze werkzaamheden uit te zien. O. i. een alleszins redelijk verzoek, daar niet alleen de bewoners, maar vooral de scholen der Eerw. Zusters zeer veel last van deze werkzaamheden zullen ondervinden. Als de open plek op het Rif, voorbij het Barge-bad te ver is, dan heeft men nog een prachtige plaats voor 't gieten dezer palen in het Riffort zelve, zonder dat iemand er den last van ondervindt.

Wij hopen dat het Bestuur op zijn besluit terugkome, en een andere plaats voor deze werkzaamheden aanwijze.

Doodgereden.

Donderdag namiddag tusschen 5 en 6 uur is aan de Caracasbaai door een der groote trucks der *Isla* een Arubiaansche jongen D. W. van ongeveer 12 jaar overreden. Hevig uit- en inwendig verwond, volgde de dood onmidellijk. Het lijk werd in het Gasthuis vervoerd en daar door de doctoren geschouwd.

Fransche Kabel.

Sinds Donderdag avond is de Kabel weer hersteld.

Oproeping.

Zij, die in aanmerking wenschen te komen voor de betrekking van tijdelijken agent van politie tweede klasse, worden uitgenoodigd zich persoonlijk aan de hoofdwacht van politie in de Willemstad alhier bij den Commissaris van politie aan te melden, 's morgens van 8½ tot 9½ uur en 's namiddags van 4 tot 5 uur.

Het aan de betrekking verbonden inkomen bedraagt **f. 1000.—** *'s jaars.*

Zij, die niet kunnen lezen of schrijven, komen niet in aanmerking. Kennis van de Nederlandsche taal strekt tot aanbeveling.

Curaçao, den 12n. Januari 1926.

De Procureur-generaal,
3—4 *J. B. GORSIRA.*

Koloniale Raad.

Zitting op Maandag, den 31sten Januari 1927, des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. Eventueel ingekomen stukken.

2. Ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juni 1926 (P. B. 1926 No. 23), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1927.

Willemstad, den 27sten Januari 1927.

De wnd. Griffier van den Raad,
J. G. STATIUS MULLER.

Bekendmaking.

Bij G. B. d.d. 13 dezer No. 37, is het tarief voor Electrisch licht op Aruba voor het jaar 1927 vastgesteld op **fl. 2.50** *per lichtpunt per maand.*

Aruba 20 Januari 1927.

De concessiehouder.

A. VAN MEETEREN.

BUITENLAND.

MEXICO.

De Boycott.

Buiten het staken der kerkelijke diensten en de onverschrokken uitspraken der bisschoppen is de boycott zeker de grootste factor in den strijd voor de godsdienstige en andere vrijheden in Mexico, niet onwaarschijnlijk zal het zelfs de beslissende factor blijken. Het is daarom wel interessant, iets omtrent de inrichting en werkwijze ervan te vernemen. In *America* deelt een insider daaromtrent o. a. het volgende mede:

De boycott is geheel door leeken op touw gezet: die organisatie wordt genoemd Liga voor de Godsdienstverdediging. Het centraal leidend comité is in de hoofdstad gevestigd en samengesteld uit: Ceniceros Villareal, president: René Capistran Garza, 1sten vice-president; en Luis Eustos, 2den vice president. Vier andere centraal-comité's zijn benoemd, die elkaar automatisch vervangen in geval van gevangenneming. Drie ervan waren onlangs achtereenvolgens gevangen genomen, maar bij de verschijning van het vierde gaf de politie het op en stelde de anderen onmiddelijk onder borgtocht in vrijheid.

In elken staat is een regionaal afgevaardigde verantwoordelijk aan het centraal-comité, in elke stad is een chef aangesteld. Voor iedere straat is een leider gekozen en voor alle vier straten is een blokchef aangesteld.

De straatchef moet zorgen dat in zijn straat de boycott wordt uitgevoerd, de blokchef ziet toe, dat zijn 4 straatchefs hun taak vervullen. De blokchef is verantwoordelijk aan den stedelijken leider, en deze weer aan den gewestelijken gedelegeerde.

Deze prachtige en effectieve organisatie is zeker een der oorzaken van het enorme succes van den boycott. Het geheel berust op een weldoordacht plan en is direct gebaseerd op de psychologie des volks. Wilde de oppositie tegen Calles iets uitwerken, dan moest men een wapen kiezen, dat *allen* konden hanteeren, er moest geen kwestie van zijn, dat de deelnemers gevangenisstraf konden krijgen of hun betrekking verliezen. Er moest aan de materieele belangen van den staat een slag worden toegebracht, die werkelijk en tevens symbolisch was. Daarvoor is de koopersstaking ideaal. Haar doel is, de groote belastingbetalers in de onmogelijkheid te stellen, aan den staat hun belastingen te voldoen. Het is niet de toeleg, om de zakenmenschen te schaden, maar om 't gouvernement te treffen in zijn teerste punt, de staatsinkomsten.

Er zijn twee kanten aan de boycott. Ten eerste de onthouding van alle weelde of wat erop lijkt, en van sommige zaken, die vroeger als behoeften werden beschouwd. Alle vermakelijkheden, bezoeken aan bioscopen, pleizierreizen, rooken, 't eten van vleesch 't drinken van wijn, 't koopen van loterijbriefjes, dat alles hield in eens zoo goed als geheel op. Zelfs autobewijzen werden afgeschaft, en die kosten daar 25 gld. per maand, Het verbruik van benzine werd bijna nihil.

Op de tweede plaats kwam de vermindering der noodzakelijke dingen tot een minimum. Men koopt geen nieuwe kleeren, gebruikt haast geen electrisch licht: op de markt ligt allerlei voedsel te rotten. Men ziet: allemaal dingen, waarin iedereen vrij is en niet gedwongen kan worden, en die hem zelfs groote opoffering kosten.

Het resultaat van de boycott heeft alle verwachting overtroffen. Het gouvernement lachte eerst met de bedreiging en rekende op de veranderlijkheid des volks. Maar de leiders der beweging bleken betere psychologen dan de regeerders. Het idee heeft het volk gepakt: juist omdat het zoô eenvoudig is en zoo gemakkelijk uit te voeren, en iedereen eraan kan meedoen. Dat er offers voor moeten gebracht worden, is een moment, dat juist den ridderlijken en katholieken geest des volks nog meer aanvuurt, en past bij zijn rouw over het staken der kerkelijke plechtigheden. En de voorbeeldige organisatie doet de rest.

Toen kreeg men de merkwaardige vertooning te zien, dat de handel, die zich anders niet veel aan den godsdienst liet gelegen zijn, zich tot den President en de Bisschoppen wendde, om de boycott te doen ophouden. Een bewijs, dat de Liga op den goeden weg was!

Ziehier eenige cijfers, die de gevolgen van de boycott illustreeren. Een der grootste warenhuizen in Mexico City beurde onlangs in een heelen dag juist 4½ peso's. Een loterij met een hoofdprijs van 125.000 peso's kon slechts voor 50.000 peso's loten kwijt worden. De prijs van het bier is met de helft verlaagd; die der bioscoopkaartjes is van 60 op 25 cents gevallen en het gouvernement heeft de bioscopen de belasting al kwijtgescholden, die ze anders toch niet hadden kunnen betalen. Hebben we onlangs niet in een brief van een opvarende der K XIII aan een Indisch blad gelezen, dat Mexico zoo saai is omdat alle vermakelijkheden stilliggen? — Wat daarbij werd gevoegd: „Ook heeft de Kerk alle amusementen verboden," is onjuist, daar, gelijk wij zeiden, de boycott zuiver leekenwerk is. — Veel ambtenaren boycotten mee, en bij den beruchten arbeidsoptocht in Aug. stapten honderden werklieden, gedwongen, mee op de maat van de nieuwe vervoeging: ik boycott, gij boycott, hij boycott, wij boycotten enz.

Een sterk bewijs, dat de boycott der Katholieken de regeering niet in koude kleêren is gaan zitten, doch dat ze er de schade wel zeer voelbaar van ondervindt, blijkt uit het besluit, dat alle leden der Callespartij revolvers bij zich moeten dragen, teneinde elkeen onmiddellijk neer te schieten, die erop betrapt wordt de vlugschriften der „Liga voor de verdediging der godsdienstvrijheid" te verspreiden, naar de I. K, P. R. begin Oct. meldde.

Dat dit maar geen gewoon dreigement was, blijkt uit de volgende feiten, die nog met veel andere te vermeerderen zijn.

Te Durango werden vier jongelieden neergeschoten die zich tegen de vervolgingsverordeningen hadden verzet. — In Colina werden, op bevel van generaal Rodrigo Talamantes, zes katholieke vrouwen opgehangen aan de boomen van een openbaren weg in deze stad, omdat zij.... propagandabriefjes verspreid hadden tegen de kerkvervolging.

In Zonara werden twee jongelieden, van 17 en 25 jaar, door soldaten van Calles aangehouden en vermoord.

Het gouvernement mist dagelijks millioenen peso's aan belasting, en de Mexicanen zeggen dat zij het nog maanden kunnen volhouden, en.... daarbij een aardig duitje besparen! Daar zal 't inderdaad op aankomen. Men is nu op het punt gekomen, dat alleen volharding de strijd zal beslechten. Als de meerderheid der inwoners van Mexico voet bij stuk houdt in haar vreedzamen strijd tegen de onderdrukking, zal de Regeering wel moeten toegeven. Hoe spoediger, hoe beter, ook voor 't stoffelijk belang van Mexico zelf.

J. P.

DE NOBELPRIJZEN.

Frithoff Nansen over het werk van Briand, Stresemann, Chamberlain en Dawes.

In de groote zaal van het Storting (Noorsche senaat) heeft naar men uit Oslo (Christiania) aan de N. R. Crt. meldt, in tegenwoordigheid van koning Haakon, prins Olaf en een uitgelezen gezelschap uit de diplomatieke en artistieke kringen der hoofdstad, Frithoff Nansen de verdeeling van de vredesprijzen van 1925 en 1926 afgekondigd. Den prijs voor 1925 deelen Chamberlain en generaal Dawes, dien voor 1926 deelen Briand en Stresemann.

Nansen herinnerde er aan hoe het aan 't initiatief van generaal Dawes te danken was dat aan de Roerbezetting een einde was gekomen en aan het diplomatiek beleid van Chamberlain, dat uit die Roerbezetting geen nieuwe oorlog was ontstaan.

Ten aanzien van de prijswinners van 1926 zei Nansen dat de Rijn sinds de dagen van Lodewijk XIV voortdurend de twistappel en de oorzaak van bijna iederen, sinds 1650 gevoerden oorlog was geweest.

Aan dezen toestand was nu, en naar spreker vol vertrouwen verwachtte, voor goed een einde gekomen en de Rijn was voortaan als strijdobject uitgeschakeld.

Hiermee is een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis der Europeesche politiek begonnen.

Het mooie en hoopgevende element in de sluiting van het verdrag van Locarno is, dat het niet voortgekomen is uit idealisme of altruïsme, maar uit de eindelijke erkenning van de noodzakelijkheid om toekomstige oorlogen te voorkomen, en dus wrijfvlakken op te ruimen. De leuze moet van nu af steeds krachtiger luiden „geen oorlog meer" en de volkeren moeten overtuigd worden dat een volgende oorlog, die nog veel afschuwwekkender zou worden dan de laatste, de Europeesche beschaving geheel zou vernietigen. Tegenover de militaristen en twijfelaars zeg ik met nadruk: De oorlog is geen onafwendbare natuurramp, maar een daad waartoe door menschen besloten wordt, en die dus wel te vermijden is indien de ernstige wil daartoe bestaat.

Laat ons daarom allen het werk van Genéve, en alle verschijnselen die ik met een algemeenen naam onder het woord Volkenbondsgedachte wil samenvatten, steunen, en de mannen huldigen die hun schouders onder dit werk gezet en hun geest aan deze gedachte gewijd hebben.

De vier aanwezige gezanten van Amerika, Engeland, Frankrijk en Duitschland namen daarna de protocollen en adressen voor de prijswinnaars in ontvangst.

Dat de leidende staatslieden der buitenlandsche politiek van Duitschland en Frankrijk met een vredesprijs zijn onderscheiden, geeft wel een zeer overtuigend bewijs van de verandering, welke in de verhouding tusschen beide landen heeft plaats gegrepen.

't Is waar, Briand en Stresemann vinden in hun eigen land tegenkanting en bestrijding.

En zelfs in de Fransche regeeringskringen zijn niet allen vervuld met dezelfde gevoelens, waarvan Briand blijk geeft, — iets wat men, zij 't wellicht niet in dezelfde mate, ook moet zeggen van Duitschland en Stresemann.

Maar men kan zich toch niet voorstellen, dat eenige jaren na den Fransch-Duitschen oorlog van 1870—71 zich zou hebben voorgedaan, wat thans zich voordoet: vriendschappelijke besprekingen tusschen de Fransche en Duitsche ministers van Buitenlandsche Zaken en de eclatante erkenning en belooning van hun beider werken voor den vrede.

Na dien oorlog volgde de wedstrijd in bewapening, welke zulke zware lasten op geheel Europa heeft gelegd, en beletten de revanche-gedachte en het militarisme elke toenadering tusschen de twee buurstaten.

Men wapende zich vooral tegen elkaar, en geen Duitsche souverein bezocht ooit meer Parijs, terwijl de president der Fransche Republiek er niet aan dacht naar Berlijn te gaan.

Het was een voortdurend wantrouwen, een openlijk of bedekt dreigen over en weer.

En dit Fransch-Duitsche antagonisme was een blijvend gevaar voor ons werelddeel, een juk, dat zijn knelling ook buiten de betrokken mogendheden deed gevoelen.

Thans schijnt het besef te zijn doorgedrongen, dat het anders kan en anders moet.

In beider belang en in dat van geheel ons werelddeel.

En onder dit opzicht is de Nobel-Vredes-prijs, aan Briand en Stresemann ten deel gevallen, van een zeer bizondere beteekenis.

Het symbool van een nieuwen tijd en van een betere gezindheid tusschen de z.g. „erfvijanden", die reeds veel te lang elkander den voet dwars zetten, in stede van in samenwerking heil te zoeken.